

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Hæreticis & Manichæis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

b sunt in iudicio, sunt eis interdicta, b alia testimonia super contra-
a ctibus, i victimis voluntatibus, z masculicis, z quasi contractibus,
non sunt interdicta: ista videtur magis vera. Alij dicunt quod in
iudicio non possunt testificari, vel deponere aliquo casu de modo,
sed si in contractibus, vel instrumentis, vel testamentis scriberen-
tur testes, bene valeret, quod non placet etc.

ADDITIONES.

CLAV. DE SEISS. Quoniam, vide ad propositum multa
per Barb. consi. vi. vol. i.

a ALEX. Probationum facultas. An ergo Iudeus possit esse
testis, adde ter. ii. q. vii. c. si heret. z extra de test. c. Iudei. Et ad istu
ter. vide Bar. in l. cum mulier. in si. sol. ma. z vide aut. hic positam
z vide Spe. in ti. de teste. s. j. ver. item quod Iudeus vel paganus,
z ibi quid si deponit Iudeus pro iudeo non valet contra Christiani-
num. tamen si aliquid ibi pro eo facit, bene valet.

b ALEX. Interdicta. Et sic videtur quod acta possunt proba-
ri per testes, de quo per Bar. z Bal. in l. in arbit. j. de arb.

Ne sanctum baptismum reiteretur.

Rub. IX.

LEX

II.

Baptizari quis potest sub conditione, si non est baptizatus.

a **S**ed quomodo fiet illud quod tota
die videmus, quod quando puer te-
pore natiuitatis est in periculo, quod ita timetur de
morte eius, tunc baptizatur ab obfetricibus, postea
iterum baptizatur in ecclesia. Resp. quod consilium
est cum scio baptizatur baptizet sub conditione, si baptizatus non est,
ego te baptizo in nomine patris z filij z Spiritus sancti sic sub co-
ditione ne incidat istam legem, z ita obseruatur vbis quotidie, etc.

ADDITIONES.

a ALEX. Si quis, nota, quod tempore necessita. potest conferri
baptisma, etiam ab hereticis. Et de materia huius l. habes no. in
extra de cle. non ord. m. vbi vide mod. z gl. in s. sed illud, r. r. q. j.
P. P. A. V. P. vide omnino Fel. in cap. cum nobis, extra de presc. vi
de Barb. consi. lxx. vol. iij. in vlt. dubio.

LEX

III.

Religiosus an quis dicatur intra annum probationis.

a **N**on. Opp. z vide q. debeat puniri pena capitula-
ti. v. s. l. priori. sol. Ibi iterum baptismum in
eo, qui erat ia baptizatus, hic in eo, qui non erat bap-
tizatus, sed baptizandus, erat enim cathecumenus. La-
the cumenus dicitur ille, qui vult esse christianus z est intra tempus
cuiusda probationis, q. Christianum ante quam baptizent, voluit
videre de fide eius. Et sic est ar. ista lex ad statuta. Statutum est
hic quod nullus possit effici cuius, nisi habitauerit per magnu tem-
pus extra. Ille ergo qui est intra illud tempus probationis, non ha-
bebitur interim, nec tractabitur vt cuius. Et est etiam ar. quod res
ligiosus intra annum probationis no dicatur religiosus. Et hoc
dico, quia est ar. sed de veritate interroga Canonistas. Et ultimo
de materia huius n. qualiter sacramenta possunt reiterari, habe-
tis rubricam extra de sac. non reter. vide etiam quod no. extra de
fecun. nup. c. an. in gl. sacramenta, quia quedam reiterantur, quedam
non. z que reiterantur, nunquam reiterantur circa idem, etc.

ADDITIONES.

a ALEX. Religiosus, facit q. habet in l. si quoties, de publi-
z de q. Bart. hic vide per Pet. de Anch. in regula, beneficium, in vj.

De apostatis.

Rub. X.

a **I**sta rubrica no loquitur proprie de apostatis, quos nosappel-
lamus quotidie apostatas scilicet egredientibus religionem, sed lo-
quitur de his qui fide relinquit, q. illi proprie dicitur apostata, etc.

ADDITIONES.

a ALEX. Dicuntur apostate. Et vide etiam q. quis dicatur
apostata, vitra Bar. hic quod no. Bal. in l. in vlt. s. seruos, j. de
epi. z cle. z an bona apostate remaneant monasterio, vide Bal. in
l. deo nobis, ad fi. de epi. z cleri. Adde de apostata. Oldr. consil.
xlvij. z clxxv. z cccj. Item dicas in crimine lese maiestatis, vt est
gl. sing. in l. Manichaeos, s. de heretic. z vide quod dicitur in l. si ad
l. Juliam maiesta. z vide Bart. in l. commissa, in fi. de pub. In cons-
trarium facit ca. de rescriptis, lib. vj.

* CLAV. DE SEISS. Intra quinquennium. Pro hac ta-
men decisione facit quod no. Bar. per illum ter. in l. j. de vectigal.
z commiss. z vide omnino Fel. in c. cum nobis, de rescriptis.

LEX

II.

De crimine heresis contra defunctum potest procedi intra
quinque annos.

Siquis defunctum. ^a **I**sta lex
do. Richar. Dalumb. in. q. quam ipse disputant de
hoc quod leges, z canones, qui dicunt, quod de cri-
mine heresis potest cognosci post mortem, i debet in
relegi intra quinquennium, quod tene meti propter
inquisitores qui inquirunt ad mortem, z publicant bona, nescio ta-
men quid ipse determinat, sed ego habeo illam disputat ionem, etc.

ADDITIONES.

a P. O. M. A. Defunctum. Ad istam l. vide pulchre Fel. in ca. cum
nobis, de prescri.

LEX

III.

Siquis. Nota tert. z signa sibi, nisi iustum fuisset, etc.
hoc verum dicit gl. quantum ad penam mudas
nam, sed quo ad Deum secus, quia ille semper parit, etc.

a De Iudeis, * & Coelicolis, Rubr. VII.

Coelicole sunt illi, qui adorant creaturam, vt solem z lunam, etc.

ADDITIONES.

* ALEX. De Iudeis. An iudei possint possidere immobilia, z
an teneant soluere decimas vide in c. nimis graue, de exco. lib. i. p. cl.
Adde tert. z quod ibi not. in c. de terris, de decimis.

a P. P. A. V. P. De Iudeis. Circa istam materiam adde primo
an Iudei sint in iurisdictione pape, z an possint facere testamem-
tum, z consequenter, an in eis loca habeat dispositio e, quanquam,
de vsur. in vj. vide Do. Franc. consil. lxxvj. vide omnino Paul. de
Leaza, de quo j. Item an Iudei possint cogi ad obseruantiam ius-
tamenti, vide Roma. consi. clv. Pan. consi. c. Bald. in c. j. item sa-
cramenta, de pace iura. firmam. Barb. consi. rv. volum. j. Item qua-
liter puniantur Iudei pignora vendentes sine debitis solemnari,
vide Roma. consi. cccij. vbi dicit quod communiter factum, Item
quod regulariter inter Iudeos z Christianos sint permissiones
contractus pterquam super mancipio z Christiano, z quod Iu-
deus possit prescribere rem Christiani, vide Rom. consi. cccclxxvj.
Item si Iudeus habens potestatem vendendi pignus possit an-
num, conferuatur per multos annos, postea petat vsuras omnium
annorum, an possit, vide Pau. consi. cccxij. Item qui actus genera-
liter sint permitti Iudeis, z qui prohibiti, vide Bertach. in tract.
de Habel. in iij. parte, Minquid autem privilegium exemptionis
factum habitantibus in tali loco, extendatur ad Iudeos vide eun-
dem Bertach. in tract. de Habel. in vij. parte. Et ibi etiam multa
alia ponit in materia, presertim an z quando Iudei subiacent
legibus Christianorum, z quomodo contravenientes puniri debeant
Item quod Iudei non possunt esse doctores, nec habere dignitates
tem. vide Bart. in l. omnes, de decu. lib. j. Item nunquid a Iudeis
possint capi filij infantes vt baptizentur, vide Are. in l. mulcum, de
ver. obl. z ibi etiam an Christianus possit relinquere aliquid Iudeo
in testamento, z an Iudeus possit prescribere rem Christiani. Item
privilegium quod Iudei possint retinere pro pignore res fortunas
non liget scholares, quozus aliqua res fuisse furto subtracta pig-
vide Lremen. sing. l. r. r. Item privilegium quod Iudei possint mu-
tuare super rebus alienis, non intelligitur quando icentur alienas,
vide Fel. in c. causam que in ver. interpretatio privilegij, in prin. ex-
tra. de refer. Item quib. legib. subiacentur Iudei, vide omnino Fel.
in c. j. extra de consi. Item an z quando Iudeus possit esse testis,
vide late Fel. in c. dandi, extra de testi. Item de materia Iudeorum
quod dicantur subditi Romane ecclesie, vide late Los. in c. gradi,
de supplen. neglig. prela. z ibi etiam an possint ad aliquod officium
in curia Romana deputari, Item quid de Iudeo vel pagano publi-
co vsurario, qui fecit testamentu, z qui repurabatur Christianus, vide
omnino Paul. de Leaza, in viij. q. lva. in c. q. per tota. Vide Are.
de quo s. in prin. apostille, z Paul. de Lea, vbi ponit quomodo Iu-
deus subit legibus z canonib. nostris, Item in materia an Iudeus
possit esse rector vel potestas vel aliud publicum officium habere
vel esse tutor Christiani, z an possit contra Christianum prescribere
re, vide late Jas. in rub. ff. de iust. z iure. vbi etiam ponit an ad eius
onus, admittatur ad officia z alia, Item in materia an Iudeorum, z
paganorum an licet cum eis comedere, loqui, z versari, vide Deciu
in c. nouit, in iij. no. extra de iud. Item de Iudeis z multis alijs spe-
cieb. paganorum vide Decium in c. j. extra de consi. vbi etiam ponit
qua pena puniatur Iudeus cognoscens carnaliter Christianam, z
an Iudei ligentur legib. z canonib. Item an Iudei admittantur in
actibus in quibus requiritur iuramentum, z an tunc iurare possint
secundum legem suam, vide Barb. in cons. xv. vol. j. Et ibi etiam an in
Iudeis habeat locu dispositio e, quantum ad pactis, in j. z similes di-
spositiones, Item in materia Iudeorum an in eis seruentur iura co-
muna, que sunt fundata in equitate, vide que dicit Fel. in c. de
iud. z que dicit Jason. in l. quod si Ephe. ff. de eo quod certo loco,
in fi.